

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: DZIECKO LUB UCZEŃ ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI ROZWOJOWYMI I EDUKACYJNYMI W PRZEDSZKOLU I KLASACH I–III SZKOŁY PODSTAWOWEJ		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2021/2022	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej	
Rok studiów: V		Semestr: 9	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć: Joanna Inglot-Kulas Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Joanna Inglot-Kulas, joanna.inglot-kulas@pansjar.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: pedagogika specjalna; projektowanie IPET, WOPFU			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- student zdobędzie wiedzę o zróżnicowanym przebiegu rozwoju psychofizycznego dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci wymagających wsparcia w rozwoju i edukacji na etapie przedszkola oraz klas I–III szkoły podstawowej
- zapoznanie studentów z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, zasadami organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz modelami edukacji włączającej i integracyjnej
- student nauczy się rozpoznawać symptomy trudności rozwojowych i edukacyjnych oraz planować odpowiednie działania wspierające, dostosowane do indywidualnych możliwości i potrzeb dziecka
- student nabeździe kompetencje w zakresie opracowywania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych (IPET), dostosowywania metod, form i środków pracy do możliwości dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz zaburzeń rozwojowych
- kształtowanie postawy etycznej i społecznej nauczyciela, opartej na poszanowaniu godności dziecka, wspieraniu jego mocnych stron i budowaniu pozytywnego klimatu integracji w grupie rówieśniczej
- student poznaje zasady współdziałania z pedagogiem specjalnym, psychologiem, logopedą, terapeutą oraz rodzicami w procesie wspierania rozwoju dziecka z SPE.

Efekty uczenia się określone dla zajęć

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
W01	teorie, koncepcje i modele specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych – medyczne, społeczne, biopsychospołeczne, w tym ADHD, ryzyka dysleksji, trudności związanych z nabywaniem umiejętności arytmetycznych, autystycznego spektrum zaburzeń, niepełnosprawności intelektualnej, mózgowego porażenia dziecięcego i innych zaburzeń ruchowych, zaburzeń o podłożu genetycznym, chorób przewlekłych i odmienności somatycznych;	K_W06
W02	uwarunkowania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszy wieku szkolnym wynikających z niepełnosprawności lub innych przyczyn biopsychospołecznych, przejawiających się w obszarze rozwoju fizyczno-ruchowego, poznawczego i emocjonalno- społecznego;	K_W13
W03	założenia, zasady i klasyfikacje, w tym ICF, ICD, DSM, oraz narzędzia oceny funkcjonalnej dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszy wieku szkolnym;	K_W14

W04	teorie, klasyfikacje, przyczyny i przejawy trudności w rozwoju, uczeniu się i zachowaniu u dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym;	K_W18
W05	teoretyczne podstawy, cele, formy i podstawy prawno-organizacyjne edukacji włączającej;	K_W09
W06	cele, zasady i formy współpracy przedszkola i szkoły z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.	K_W08
Umiejętności - potrafi		
U01	Student potrafi dokonać oceny funkcjonalnej składników zdrowia i niektórych powiązanych z nim warunków dobrostanu i środowiska dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym, w tym dziecka z niepełnosprawnością, wykorzystując klasyfikacje i narzędzia diagnostyczne, w tym ICF, ICD i DSM;	K_U03
U02	rozpoznać specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz określić optymalne sposoby organizowania środowiska edukacyjnego oraz wspomagania dziecka lub ucznia i jego rodziców lub opiekunów w procesie wychowania i kształcenia;	K_U09
U03	ocenić skuteczność procesu wykrywania, identyfikowania i zaspakajania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;	K_U10
U04	współpracować z rodziną i otoczeniem społecznym przedszkola lub szkoły w procesie planowania wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi;	K_U14
U05	współpracować z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.	K_U14
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K01	Student jest gotów do przestrzegania zasad etycznego postępowania w procesie wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi;	K_K01
K02	Student jest gotów do przyjęcia współodpowiedzialności za sposób planowania i realizacji oraz rezultaty procesu wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_K08

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Organizacja pomocy psychologiczno–pedagogicznej w przedszkolu i klasach I-III w świetle aktualnych przepisów prawa (praca szkolnych zespołów, opracowywanie IPET-u, współpraca nauczyciela dziecka z SPE z rodzicami).		wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	zaliczenie przedmiotu – test pisemny
TP-02	Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych: zajęcia rozwijające uzdolnienia; zajęcia korekcyjno-kompensacyjne; zajęcia logopedyczne.		wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	zaliczenie przedmiotu – test pisemny

	Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych: - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne; inne zajęcia o charakterze terapeutycznym; - klasy terapeutyczne; - zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się; - zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.		wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	zaliczenie przedmiotu – test pisemny
	Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych: - klasy terapeutyczne, - zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się; - zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.		wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	zaliczenie przedmiotu – test pisemny
TP-03	Przyczyny niepowodzeń szkolnych w zakresie podstawowych umiejętności przedszkolnych i szkolnych. Charakterystyka zaburzeń rozwojowych, będących przyczynami niepowodzeń : - zaburzenia percepcji wzrokowej, - zaburzenia percepcji słuchowej.		wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	zaliczenie przedmiotu – test pisemny

	Charakterystyka zaburzeń rozwojowych, będących przyczynami niepowodzeń : - zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, - zaburzenia orientacji przestrzennej i lateralizacji.		wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	zaliczenie przedmiotu – test pisemny
TP-04	Trudności dzieci z wybranymi SPE: • z trudnościami adaptacyjnymi (różnice kulturowe, zmiana środowiska edukacyjnego), • zaniedbanych środowiskowo, • doświadczających niepowodzeń szkolnych.		wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	zaliczenie przedmiotu – test pisemny
TP-05	Trudności dzieci z wybranymi SPE: • znajdujących się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, • przewlekłe chorych, • niepełnosprawnych umysłowo lub ruchowo, niewidomych, słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, z zespołem Aspergera, z afazją.		wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	zaliczenie przedmiotu – test pisemny
TP-06	Trudności dzieci z wybranymi SPE: • zagrożonych niedostosowaniem społecznym, niedostosowanych społecznie, • ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, trudności w uczeniu się matematyki).		wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	zaliczenie przedmiotu – test pisemny

TP-07	Trudności dzieci z wybranymi SPE: • szczególnie uzdolnionych.		wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	zaliczenie przedmiotu – test pisemny
		laboratorium		
TP-01	Podstawy programowania i planowania pracy ucznia z SPE.		pogadanka, burza mózgów, praca w grupach, case study, warsztaty	opracowanie i przedstawienie warsztatów oraz prezentacji multimedialnej
	Formy współpracy rodzicami – kontrakt.		pogadanka, burza mózgów, praca w grupach, case study, warsztaty	opracowanie i przedstawienie warsztatów oraz prezentacji multimedialnej
	Metody i formy pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w przedszkolu i klasach I-III.		pogadanka, burza mózgów, praca w grupach, case study, warsztaty	opracowanie i przedstawienie warsztatów oraz prezentacji multimedialnej
	Wybrane metody wspomagające terapię dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych.		pogadanka, burza mózgów, praca w grupach, case study, warsztaty	opracowanie i przedstawienie warsztatów oraz prezentacji multimedialnej
	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – dokument warunkujący indywidualne dostosowanie wymagań edukacyjnych.		pogadanka, burza mózgów, praca w grupach, case study, warsztaty	opracowanie i przedstawienie warsztatów oraz prezentacji multimedialnej
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa

- Jenny Thompson, Specjalne potrzeby edukacyjne: wskazówki dla nauczycieli, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2023.
- Ewa Staszekiewicz (red.), Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów : realizowanych w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych z podziałem na poszczególne edukacje oraz na zajęciach specjalistycznych: I etap edukacyjny, Gdańsk: Grupa Wydawnicza Harmonia - Wydawnictwo Harmonia, 2021.
- Zofia Palak, Magdalena Wójcik (red.), Terapia pedagogiczna dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi : nowe oblicza terapii w pedagogice specjalnej, Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2016.
- Krystyna Barłóg, Aleksandra Mach, Małgorzata Zaborniak-Sobczak (red.), Odkrywanie talentów: wybrane problemy diagnozy, wspierania rozwoju i edukacji, Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2012.
- Artur Kołakowski, Agnieszka Pisula, Sposób na trudne dziecko: przyjazna terapia behawioralna, Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2019.
- Alicja Tanajewska, Renata Naprawa, Jadwiga Stawska, Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi Poradnik dla nauczyciela, Warszawa : Difin, 2014.

Literatura uzupełniająca:

- Piotr Plichta, Iwona Jagoszewska, Joanna Gładyszewska-Cylulko, Bernadeta Szczupał, Agnieszka Drzazga, Beata Cytowska, Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnościami: charakterystyka, specyfika edukacji i wsparcie, Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2018.
- Barbara Winczura (red.), Dzieci o specjalnych potrzebach komunikacyjnych: diagnoza, edukacja, terapia, Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2014.
- Marzena Buchnat, Przystosowanie szkolne dzieci sześciolletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Leszno: Wyższa Szkoła Humanistyczna, 2013.
- Agnieszka Kozdroń, Nowe scenariusze zajęć : dla nauczycieli i rodziców, Warszawa: Difin, 2019.
- Joanna Berendt, Paulina Orbitowska-Fernandez, Magdalena Sendor, Empatia zmienia nas, szkołę, świat: scenariusze zajęć porozumienia bez przemocy dla nauczycieli, Warszawa: Cojanato?, copyright 2019.
- Kamila Mrówczyńska-Haładaj, Kuferek Marcelka: scenariusze zajęć z elementami arteterapii na I etapie szkoły podstawowej, Warszawa: Difin, 2023.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15+15
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**3**

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

przygotowanie do zajęć oraz przygotowanie do pisemnego zaliczenia – W01-W02

czytanie wskazanej literatury – W01-W02

opracowanie scenariusza zajęć warsztatowych i jego prezentacja – U01, U02, U03, K01

opracowanie i przedstawienie prezentacji – U01, U02, U03, K01

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

W zakresie wykładów:

na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich oraz bieżących wykładach

W zakresie laboratorium:

Oceny częściowe zdobyte w trakcie ćwiczeń; ocena przygotowanego i zaprezentowanego przez studenta scenariusza zajęć warsztatowych oraz prezentacji, aktywności w trakcie zajęć, efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

Ocena podsumowująca:

Wykłady:

Ocena wiedzy wykazanej na zaliczeniu pisemnym o charakterze problemowym – zaliczenie z oceną.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

Laboratorium: Zaliczenie przedmiotu polega na kompleksowym wykonaniu i prezentacji scenariusza zajęć warsztatowych oraz prezentacji.

Ocena bardzo dobra (5.0): student w pełni wykonał swoje zadania, wykazał się wysoką aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć.

Ocena plus dobra (4.5): student w pełni wykonał swoje zadania, wykazał się dość wysokim zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dobra (4.0): student dość dobrze wykonał swoje zadania, wykazał się przeciętną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena plus dostateczna (3.5): student przeciętnie wykonał swoje zadania, wykazał się przeciętną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dostateczna (3.0): student przeciętnie wykonał swoje zadania, nie wykazał się zbyt dużą aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena niedostateczna (2.0): student nie wykonał swoich zadań

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ